

The background of the cover features two individuals from the chest down, wearing white lab coats over dark blue shirts. Both have black stethoscopes around their necks. The person on the left has their hands in their pockets, while the person on the right has their hands behind their back. The overall lighting is soft and clinical.

DOKTORKA ZA MŘÍŽEMI

Děsivé i srdcervoucí příběhy
z lékařské praxe ve věznicích

MUDR. AMANDA BROWNOVÁ

Doktorka za mřížemi

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Dr. Amanda Brownová

Doktorka za mřížemi – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

DOKTORKA ZA MŘÍŽEMI

Děsivé i srdcervoucí příběhy
z lékařské praxe ve věznicích

DR. AMANDA BROWNOVÁ

 CPRESS

*Na památku mých milovaných rodičů,
kteří mě už velice dávno naučili skutečnému významu slov
lásky a soucit.*

The Prison Doctor
Copyright © 2019 by Dr. Amanda Brown and Ruth Kelly
All rights reserved.
Translation © Eva Kadlecová, 2021

ISBN tištěné verze 978-80-264-3848-9
ISBN e-knihy 978-80-264-3886-1 (1. zveřejnění, 2021) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-264-3887-8 (1. zveřejnění, 2021) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-264-3885-4 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

OBSAH

PROLOG	7
ČÁST PRVNÍ	13
<i>Jak to všechno začalo 2004–2009</i>	
ČÁST DRUHÁ	77
<i>The Scrubs 2009–2016</i>	
ČÁST TŘETÍ	199
<i>HMP BronzeField 2016–současnost</i>	
PODĚKOVÁNÍ	244

„Duch sobě sídlem vlastním, z pekla on může nebe,
z nebe peklo vytvořit.“
JOHN MILTON, *ZTRACENÝ RÁJ*

PROLOG

HMP Bronzefield

Můj příchod doprovázel křik. Po chodbě a kovovém schodišti pobíhali bachaři.

„Co se děje?“ zavolala jsem v domnění, že musela propuknout nějaká bitka.

Za patnáct let práce vězeňské doktorky jsem viděla a slyšela dost, ale tahle odpověď mě šokovala.

„Někdo rodí!“ zařval jeden z dozorců a pak tu zprávu zopakoval ještě do vysílačky. Žádal do prvního bloku posily, ambulanci, zdravotní sestry, všechny zdravotnický personál.

„No do hajzlu!“

Vrhla jsem se do toho chaosu. Náš dupot po kovových schodech zněl jako malá armáda.

Ve vzduchu se mísil pach potu a levného mýdla s pronikavým, nasládlým, hnílnobným puchem ještě zelené i přezrálé převařené zeleniny od oběda.

Vězeňkyně nás slyšely přicházet a bušily pěstmi do dveří cel. K uším se neslo kovové hřmění.

Půl tuctu dozorců už se mačkalo přede dveřmi malé cely až na konci chodby.

„Nechte mě projít!“ tlačila jsem se mezi ně.

Malým zamřížovaným oknem proudil dovnitř paprsek světla. Ve stínech v koutě se schovávala drobná mladá žena. Stála a celá se trásla. Noční košili měla od pasu dolů nasáknutou krví. Rudé cákance byly i na stěnách: zuřivé rudé spršky, jako vzbouřenecké graffiti.

Žena byla na první pohled v naprostém šoku. V tu chvíli nevěděla, kde je a co tam dělá. Drátovité černé vlasy měla promočené potem a lepily se jí na obličej.

Ale kde je to malé?

Snažila jsem se zachovat klid. Přistoupila jsem blíž a pokoušela se ji uklidnit.

„Nebojte, zlato, budete v pořádku.“

Kdo věděl, jestli říkám pravdu? Měla jsem podezření, že ta holka je heroinová závislačka momentálně na metadonu. Zneužívání návykových látek měla v anamnéze drtivá většina vězeňkyň na prvním bloku.

Bušení na dveře zesilovalo. Křik a nadávky, atmosféra překypující vášní a hlukem a napětím. Vždycky když to ve vězení vypadalo takhle, člověk měl pocit, že by stačila jedna jiskra a vyletělo by to tady do vzduchu.

Žena začala ječet.

„Dostaňte to ze mě ven! Dostaňte to ze mě!“

Musela tím myslet placentu, protože na studené vězeňské podlaze, částečně schovaná za postelí, ležela v loužičce krve novorozená holčička.

Rozhlédla jsem se po něčem, do čeho bych ji mohla zabalit. Pupeční šňůra byla rozdrásaná, zřejmě ji matka přetrhla. Miminko bylo tak drobné, že jsem předpokládala, že se narodilo o pěkných pár týdnů dříve. *Ale je vůbec živá? Žije vůbec ta ubohá malá hol...*

K mé nesmírné úlevě se dítě rozplakalo.

„Má někdo nějaké čisté ručníky?“ zeptala jsem se.

„Tady máš, doktorko.“ Dozorkyně Becky mi podala to jediné čisté, co měla po ruce – modré prostěradlo.

Vzala jsem dítě do náručí, zabalila ho do prostěradla a přivinula ho k tělu v zoufalé snaze zahřát jeho křehké malé tělíčko. To je mi ale příchod na svět. Uvelebila se mi na prsou a její pláč trochu polevil.

Rozhlédla jsem se po chodbě a úpěnlivě doufala, že uvidím zdravotníky ze záchranky. Matka i dítě se musejí co nejdříve dostat do nemocnice. Matka evidentně ztratila spoustu krve, a jestli nevyšla ven placenta, hrozilo jí poporodní krvácení, častá příčina mateřské úmrtnosti.

Musely jsme čekat, a tak jsem zatím hledala známky aktivního krvácení. Naštěstí nenašla. Mě to trochu uklidnilo, ale ženě to úlevu nepřineslo.

„Dostaňte to ze mě! Dostaňte to ven!“ křičela dál, pořád dokola, a o dítě neprojevovala sebemenší zájem. Měla jsem obavu, že to dítě vůbec nechce, a napadlo mě, jestli nebyla znásilněna. Potkala jsem už tolik žen, které byly obětmi ohavných sexuálních útoků.

Bála jsem se, že žena během těhotenství užívala drogy. Jakákoliv návyková látka, kterou by užívala matka, mohla vyvolat závislost i u plodu. Ta potom trvá i po porodu, ale jelikož přísun drogy skončí, mohou se u dítěte vyvinout abstinenční příznaky. Říká se

tomu novorozenecký abstinenční syndrom. Symptomy se objevují čtyřicet až osmačtyřicet hodin po narození a vyžadují velmi opatrnou léčbu.

„Udělejte místo záchranářům!“ křikl někdo, ozval se dupot bot a mě zalila úleva.

Vběhli do cely a jeden z nich mi nabídl bílý ručník na dítě. V tak hrůzostrašné situaci to může působit triviálně, ale nesmírně mě uklidňovalo vědomí, že to překrásné stvoření s chomáčkem černých vlasů přilepených k hlavě, věrný obraz své matky, bude zavinuté do teplého, měkkého ručníku, a ne do vězeňského prostěradla.

Záchranáři dali ženě kolem ramen deku a opatrně ji posadili do vozíku. Když ji odváželi, stále křičela: „Dostaňte to ze mě!“ Krátce, nevěřícně se zadívala na dítě a pak mi zmizela z dohledu.

Na převoz do nemocnice byli třeba dva dozorcí, z nich jeden připoutaný k matce za zápěstí pro případ, že by se žena pokusila utéct. Věděla jsem, že je to nutnost, ale stejně jsem měla pocit, že ten pohled nikdy nezapomenu. Poučila jsem se, že žádný vězeň není nikdy tak nemocný, aby se nemohl pokusit o útěk. Po vězni ci dodnes kolovala historka o novopečené matce, která vyskočila z okna v prvním patře porodnice.

Jedna záchranářka se ke mně otočila s otevřenou náručí: byl čas předat i miminko.

Naposledy jsem se k holčičce přitulila a něžně ji pohladila prstem po bradíčce. Ovinula celou pěstičku kolem mého malíčku a já v duchu odříkala malou modlitbu s přáním toho nejlepšího.

Kdyby jí dovolili zůstat u matky, přestěhovaly by se na jednotku pro matky s dětmi, kde mohly strávit maximálně osmnáct měsíců.

Pokud byl matčin trest delší, bylo by jí dítě odebráno a předáno do cizí péče. Nicméně pokud bude rozhodnuto, že matka není schopná se o dítě postarat, odejmou jí ho velmi brzy po narození.

Sama jsem matkou a nedovedu si vůbec představit, jaké to je, když vám seberou vaše dítě. Když trávíte dny a noci ve vězeňské cele a představujete si, jak vyrůstá, jak asi vypadá a kdo je konejší, když pláče.

Co s tím dítětem bude? Samozřejmě bych to mohla zjistit. Mohla bych se zeptat. Mohla bych jeho případ dál sledovat. Ale dokázala bych unést to, co se dozvím?

Můj přínos do života vězeňkyň je omezený. Nemohu jim změnit život, ale můžu je zbavovat aspoň toho nejhoršího utrpení. Můžu jim pomáhat překonat závislost. Můžu být někým, kdo jim naslouchá.

Mým úkolem není je soudit, ale pečovat o ně. A pomáhat lidem bez ohledu na to, kdo jsou a co udělali, je smyslem mého života.

Pak se cela vyprázdnila a já tu zůstala sama. Cívěla jsem na pocákané zdi a krvavé šlápoty. Cela působila bezútěšně, klaustrofobicky.

„Jsi v pořádku, doktorko?“ zeptala se Becky.

„Ale jo,“ povzdychla jsem si.

Sešla jsem za ní zpátky ze schodů a zavřela se do svého krunýře. Nebyly to jen vězeňkyně, kdo musel zůstat silný, aby tady přežil. Kdybych si brala k srdci všechno, co jsem viděla, zbláznila bych se.

Koneckonců jsem měla práci. Čekaly na mě další pacientky.

ČÁST PRVNÍ

Jak to všechno začalo
2004–2009

Kapitola první

HMP Bronzefield

2019

„Počkej, doktorko!“ Všimla jsem si, že ke mně utíká dozorce Gary.

Mnoho dveří ve vězení je pod alarmem a dozorcí mají asi třicet vteřin, aby je zamkli, než začnou ječet sirény. Podržela jsem mu otevřené dveře. Bleskově se jimi protáhl.

Přitáhla jsem těžké dveře a v uších nám zaznělo kovové zazvonnění. Zamkla jsem jedním z pěti klíčů připevněných řetízkem k mému vyfasovanému černému koženému opasku. Který klíč potřebuju, jsem poznala, aniž bych se musela podívat. Tyhle dveře jsem zamykala a odemykala už tolikrát.

Nacházeli jsme se v centrálním atriu věznice Jejího Veličenstva (HMP) Bronzefield. Je to největší ženská věznice v Evropě. Místo pobytu sedmnácti z dvaceti nejnebezpečnějších žen ve Spojeném království. Bylo tu zavřených několik „celebrit“. Sériová vražedkyně Joanna Dennehyová, vražedkyně Becky Wattsová Shauna Hoareová, Mairead Philpottová, která spoluzaložila požár, při němž uhořelo šest jejích dětí. Jednu dobu tu samozřejmě pobývala

i vězeňkyně, nebo „rezidentka“, jak se jim v Bronzefieldu říká, Rosemary Westová.

Střechu atria obklopují okna – krásné a zářivé denní světlo dvacet metrů nad hlavou. Uprostřed prostoru se ke světlu natahuje pětice velmi vysokých umělých stromů. I ty umělohmotné stromy se odtud touží dostat ven. Atrium je světlé a vzdušné, na rozdíl od maličkých cel, kde tráví tolik času rezidentky.

„Jsi nějaký opálený,“ řekla jsem Garymu.

Zazubil se při vzpomínce na svůj týden svobody.

„Sedm dní a šest nocí ve Španělsku. All inclusive, žena byla nadšená. Vůbec se mi nechtělo zpátky!“

Ale já věděla, že to není tak úplně pravda. Naše směny bývají dlouhé a vyčerpávající, fyzicky i emočně, ale z nějakého důvodu všichni zase znovu vyrážíme do práce. A není to jen proto, abychom zaplatili složenky.

Člověku se to dostane pod kůži. Ta dramata, to kamarádství, všechny ty radosti i strasti. Můžu upřímně říct, že bych radši strávila páteční večer prací na recepci – kde se přijímají vězeňkyně přicházející od soudu, nesourodá směska lidí z nejrůznějších prostředí a kultur – než někde venku ve společnosti.

Ale je třeba říct, že nezávazné tlachy už mě neberou tak jako zamlada.

Když člověk léta vídá a poslouchá ty příběhy co já, začne mu připadat divné zapojovat se do společenských konverzací. Je pro mě těžké klábosit o věcech, které jsou triviální. Asi vás napadne, že musím být ráda za každou pauzu, každou úlevu od té vážnosti, ale já o tom takhle nepřemýšlím. Každý den jsem součástí něčeho důležitého. Vnímám jako čest, jako výsadu, když se mi lidi

často z úplně jiného světa než já rozhodnou svěřit a vyprávět své příběhy.

Nevím, jestli to bylo tou jeho dovolenou, ale Gary byl ve filozofickém rozpoložení. Když jsme kráčeli ke dveřím vedoucím na zdravotnickou jednotku, za zvuku klíčů cinkajících s každým naším krokem se na mě otočil a řekl: „Víš, doktorko, o něčem jsem přemýšlel.“

„No ne,“ poškádlila jsem ho.

Usmál se na mě, ale pak najednou zase zvažněl.

„Přemýšlel jsem o životě. O tomhle místě a o tom, proč tady lidi končí.“

To mě zaujalo. „Povídej.“

Gary byl v HMP Bronzefield už čtrnáct let a byl jedním z těch hodných. Měl rád tu výzvu, že se musí zabývat citovými potřebami vězeňkyň; chtěl vidět, že se napravily.

Zamračil se a po chvilce přemýšlení pokračoval: „Myslím, že u většiny rezidentek nastane okamžik *Posuvných dveří*¹,“ řekl. „Víš, ta chvíle v životě, kdy si člověk může vybrat jednu ze dvou cest.“

Zastavila jsem, aby Gary mohl odemknout další dveře. Jeho prsty stejně jako ty mé našly správný klíč, aniž by se musel podívat.

Vešli jsme na zdravotku, úzkou chodbu s řádkou místností. Zamávala jsem Soheile do lékárny.

„Může se to stát každému, ne?“ vykládal dál Gary. „Chvilka, náhodný okamžik, kdy se celý tvůj život ocitne na miskách vah. Jako...“ Snažil se vymyslet vhodný příklad.

„Zajdeš si normálně do hospody, začne rvačka, ty někoho praštíš, on upadne a bouchne se do hlavy. Umře. A než se naděješ, jsi zavřená za zabití.“

¹ Podle filmu „*Sliding Doors*“ z roku 1998, v češtině *Srdcová sedma*.

„Tvůj život se změní mrknutím oka. Víš, co mám na mysli, doktorko?“

Ovšemže jsem věděla. Koneckonců to byl právě takový okamžik, který mě dovedl sem.

* * *

Buckinghamshire

2004

Prošla jsem vstupními dveřmi své lékařské ordinace a do tváře mě udeřilo teplo ústředního topení.

Přivítal mě úsměv recepční Kirsty.

„Dobré ráno, Amando!“

Neměla jsem tušení, jak se jí daří být takhle veselá tak brzy ráno.

Já byla jako vždycky sklíččená z představy, kolik pacientů mě ten den nejspíš navštíví, ale jakkoli byla práce praktické lékařky únavná, milovala jsem ji.

Zuby jsem si stáhla z rukou rukavice a popadla hromádku dopisů a papírů, které mi Kirsty dala stranou. Toho papírování.

„Jak to dneska vypadá?“ zeptala jsem se.

„Plno. Dáš si sušenku?“ Kirsty mi zamávala balíčkem přednosem.

Zavrtěla jsem hlavou. „Nezapomeň na tu polední schůzi.“

„Všechno zařízení,“ řekla a sušenkou ukázala na kalendář na monitoru počítače.

Jen při pomyslení na tu schůzi a změny, které by mohla vnést do mé útulné praxe, se mi zvedal žaludek.

Za necelý měsíc, 1. dubna 2004, vejde v platnost nová smlouva pro praktické lékaře, která kompletně změní strukturu financování ve všeobecné praxi. Základní plat se sníží, ale člověk si bude moct vydělat bonusy, když bude klást určité otázky a kontrolovat v rámci konzultace určité věci.

Účelem zřejmě bylo motivovat praktiky k lepší práci, ale já věděla, že s tím budu bojovat – sbírat takové informace od pacientů v hluboké depresi nebo s nedávnou diagnózou rakoviny mi připadalo nepatřičné.

Po dvaceti letech mě moji pacienti znali až příliš dobře. Určitě jim dojde, proč se jich na takové věci ptám, a já zase věděla, že to nemůžu dělat prostě jen tak.

Zamyslela jsem se nad tím, jak se všechno změnilo za těch dvacet let, co jsem dělala doktorku. Moje ordinace ležela kousek od Londýna a podařilo se mi vybudovat základnu nějakých čtyř tisíc pacientů.

Postupně jsem se stěhovala a přizpůsobovala změnám zdravotnického systému i naší praxe, ale tyhle poslední plány ohrožovaly mé základní přesvědčení a zásady v otázce péče o pacienty. Dělala jsem si starosti, že nebudu schopná změnit styl konzultací a sbírat informace potřebné pro získání bonusů. A zároveň jsem měla strašné tušení, že moji pracovní partneři to po mně budou vyžadovat.

V jednu hodinu po poledni jsem se připravila na nejhorší, spadla zápisník a propisku a vykročila po chodbě do zasedačky.

Cestu mi zpříjemňovaly pěkné obrázky krajinek, moře a květin. Dalo mi během let dost práce odstranit tu sterilitu novostavby a vytvořit tu přívětivé prostředí, kde se lidi budou cítit uvolněně. Na těchhle maličkostech mi vždycky záleželo.

Dorazila jsem jako první.

Posadila jsem se a čekala na ředitele naší praxe a své dva partnery, teď už spolumajitele podílů. Oba byli vynikající lékaři, mladí a ctížádostiví, a jelikož já sama jsem nikdy zrovna nevyunikala v práci s penězi nebo v obchodní stránce vedení praxe, velmi ráda jsem jim to přenechala.

Dveře se otevřely a vešel Rohit, jeden z mých partnerů. Mnul si ruce. Zbylí dva přišli hned po něm. Všichni se posadili.

V zasedačce panovalo přímo hmatatelné napětí. Seděla jsem, nohu přes nohu, a byla čím dál nervóznější. Srdce mi bušilo a bylo mi nevolno.

Rohit se podíval přímo na mě. „Tak co, jaký pocit máš z těch změn, Amando?“ zeptal se.

Byli jsme oba silné osobnosti, a ne vždy jsme měli stejné názory.

Předklonila jsem se a založila si ruce na stole. Halenka se mi napnula na zádech a já se absurdně cítila ještě víc v pasti.

Rohit se naopak zaklonil a upjatě se na mě usmál.

„No...“ začala jsem, a pak jsem se nezastavila, dokud jsem dostatečně nevyjádřila, jak hrozně jsem z těch novot nešťastná. Zcela otevřeně a upřímně jsem jim vyložila, co se chystám udělat – a co bylo důležitější, co se dělat nechystám.

Dívali se po sobě úkosem.

Pak jsme všichni chvíli mlčeli.

Nakonec si Rohit odkašlal. „No, jestli neponeseš svůj finanční podíl, nebudeme tě mít rádi,“ oznámil mi ledovým tónem.

Měla jsem pocit, jako by mi vyrazil z plic všechn vzduch.

Nebudou mě mít *rádi*? Byla jsem to já, kdo tuhle praxi vybudoval!

Cítila jsem zuřivost. Nevděk. Ale hlavně mě to ranilo.

Nebudou mě mít rádi? Postarat se, abych se cítila tak bezcenná, čekat ode mě, že budu žít s jejich nelibostí, anebo se podřídit jako ovce, jen abychom vydělali víc peněz...

Takhle nemůžu pracovat. Takhle nebudu pracovat.

Tohle byl můj okamžik posuvných dveří. Mrknutím oka nabral celý můj život nový, nečekaný směr.

„Fajn, tak já odcházím,“ prohlásila jsem.

Všichni tři nevěřičně sledovali, jak se pomalu zvedám ze židle a vycházím ven ze dveří.

Musela jsem být bílá jako duch, protože Kirsty na recepci se hned zeptala, jestli jsem v pořádku.

„Ne, nejsem. Odcházím.“ Snažila jsem se zahnat slzy.

Slyšela jsem ji zalapat po dechu, ale jestli na to něco řekla, ta slova mě minula, protože jsem vykročila hlavními dveřmi ven do zimy. Do plic mě udeřil chladný zimní vzduch a mně se najednou dýchalo ještě hůř.

Co teď budu dělat? Bylo mi čtyřicet devět a chystala jsem se obrátit zády ke své kariéře, svému příjmu, svému *všemu*.

Otočila jsem se a zadívala se na lékařskou praxi, kterou jsem před tolika lety stvořila z ničeho. Krásnou skupinku rododendronů, které jsem tu vysázela, aby ordinace působila přívětivěji. Budovu, kterou pro mě postavil můj manžel David, projektant. Myslela jsem na ty tisíce pacientů z mého seznamu, z nichž mnozí už pro mě byli přátelé. Dívala jsem se, jak rostly jejich děti, naslouchala jim, když měli starosti, a některé doprovázela při ohromných životních změnách. Držela jsem za ruce zlomené starší lidi, kteří plakali osamělostí. Nebyla jsem pro ně jen doktorka: chvílemi jsem se

cítala jako jejich poradkyně, sociální pracovnice, zpovědnice, kamarádka, to všechno v jednom. Milovala jsem svůj život vesnické doktorky a během let jsem poznala a zamilovala si tolik lidí, o které jsem se starala, že jsem často žertovala, že bych o mnoha z nich mohla napsat knihu. Kromě rodiny byla má praxe tím nejdůležitějším v mém životě.

A teď s ní byl konec.

* * *

Nemohla jsem spát.

Celé hodiny jsem se dívala do toho stejného místa na stropě. Ležela jsem tam, přežvykovala pořád dokola svoje rozhodnutí, a David mě přitom držel za ruku. Můj manžel a moji kluci – Rob a Charlie – pro mě byli vším. Udělat něco, co nás všechny uvrhne do finančního rizika, nebylo zrovna snadné rozhodnutí.

David mě ujistil, že to bude v pořádku. Naštěstí měl dobrou práci a byl schopný se o nás postarat. Jenže já nebyla zvyklá, aby se o mě někdo staral. Už jako malá holčička jsem toužila stát na vlastních nohou. Milovala jsem práci, dávala mi smysl života, a nechtěla jsem se jí vzdát. A taky jsem nade všechno ráda pomáhala lidem, proto jsem se stala doktorkou. V myšlenkách jsem se vracela ke svým pacientům. Cítala jsem hroznou vinu za to, že je opouštím.

Vina, strach, smutek, vztek – hořký koktejl emocí se mi míchal a převaloval v hlavě a s nocí se stával ještě hlučnějším a dotěrnějším, až jsem se nakonec zlomila.

Vyklouzla jsem zpod deky, přešla po špičkách ložnici a vklouzla do tlustého flaušového županu, který visel na háčku z druhé strany

dveří. Ze studené látky vychlazené zimním vzduchem se mi rozeběhl mráz po zádech.

David se probudil. „Děje se něco?“

„Ne, nic. Spi.“

Dole jsem si udělala hrnek teplého mléka. Posadila jsem se k našemu robustnímu dřevěnému stolu a zírala kuchyňskými okny do noci. Její nekonečná černá mi připadala stejně temná jako moje vlastní budoucnost.

Neměla jsem se svými partnery žádnou formální dohodu o délce výpovědní lhůty. Domluvili jsme se, že odejdu už za tři týdny.

Odejdu ze své praxe – ta slova znovu vznítla můj hněv. Takhle to není správně! Doktoři by přece neměli být za svou práci placení z nějakých bonusů!

Znovu jsem si zuřivě usrkla z hrnku mléka.

Moji partneři trvali taky na tom, že každá moje konzultace bude trvat nanejvýš deset minut a že při ní budu řešit pouze jeden problém. Ale moji pacienti na vyšetření často čekali několik týdnů, a kdyby přišli s více zdravotními problémy, prostě bych neměla to srdce jim říct, ať si domluví další termín a že si musejí počkat další tři neděle, než mi budou moct říct, co ještě je trápí. A co bylo ještě důležitější, neduhy spolu přece navzájem souvisí; vždycky je důležité udělat si kompletní obrázek.

V životě jsem nebyla tak naštvaná.

Znovu jsem se podívala z okna. Ale tentokrát jsem přehlédla temnotu a uviděla svůj vlastní odraz.

Sice jsem měla krátké vlasy, ale z nespavosti se jim podařilo uspořádat do naprosto absurdních útvarů. Uhladila jsem je rukou, co to šlo, a odhrnula si ofinu z očí.

Vypadala jsem naprosto vyčerpaně, ale věděla jsem, že neusnu, dokud to ze sebe všechno nedostanu.

Vydala jsem se do své pracovny.

Nemusela jsem rozsvěcet. Velkými posuvnými okny zářil dovnitř měsíc a přecpanou místnost jasně osvětloval.

Regály byly tak nabitě lékařskými časopisy, že se pod jejich tíhou prohýbaly v půlce jako houpací síť. Stůl s výhledem na zahradu na tom nebyl o moc lépe. Po obou stranách počítače se tyčily hory papírování. Celá váha života, hory a hory papíru, a já se to všechno chystala zahodit.

Vedle klávesnice stály stříbrné rámečky s fotkami mých chlapců ve školních uniformách. Hrdě se na nich usmívali. Mohli na mě být hrdí?

Dvacet let. Dvacet let jsem pečovala o lidi, a teď je konec.

Zapnula jsem počítač a sehnula se k vypínači elektrických kamínek u nohou. Zachrastilo v nich a zabzučelo. Ty zvuky mě zvláštním způsobem uklidňovaly.

A pak jsem začala psát. V půl čtvrté ráno jsem si vylévala srdce, hrnula jsem na prázdné stránky všechny svoje pocity.

Bylo to všechno, co jsem si přála, abych byla řekla na té polední schůzi, každý argument, proč nový kontrakt a nová politika nestojí za nic. Abych vysvětlila úplně přesně, čím mě to donutilo opustit práci, kterou jsem tak milovala.

Psala jsem skoro hodinu, pak jsem se zabořila do koženého otočného křesla a hlasitě si vydechla úlevou.

Měla jsem stisknout tlačítko „Uložit“, zalézt zpátky pod peřinu a přitulit se k Davidovi, teď když jsem to ze sebe všechno dostala.

Místo toho jsem zmáčkla „Odeslat“.